

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Zöldítés 2015-2020

Madarász István
osztályvezető
Agrárközgazdasági Főosztály

Budapest, 2015. február 27.

A közvetlen támogatások új rendszere Magyarországon

Degresszivitás

Kötelező elemek

- Alaptámogatás (SAPS)
- „Zöld” komponens
- Fiatal gazdálkodóknak juttatott támogatás

Önkéntes elem

- Termeléshez kötött támogatás

Degresszivitás

A támogatás feltétele a kölcsönös megfeleltetés intézkedéseinek betartása

VAGY

Az ország számára önkéntes, a gazdák számára választható elem

A kisgazdaságok számára kialakított egyszerűsített támogatási rendszer

„Zöld” komponens

- **Kötelező a tagállam és a gazdák számára is**, a közvetlen kifizetési nemzeti keretösszeg **30%-a** (a zöldítés is átalánytámogatás, értéke minden termelőnél egyforma!!).
- Általános érvényű (kivéve kiscgazdálkodók) minden gazdálkodó számára, évenkénti és nem szerződéses formájú.
- A kölcsönös megfeleltetés követelményein túlmutat.
- Az **ökológiai tanúsítvánnyal** rendelkező és az átállás alatt lévő területek automatikusan jogosultak a zöldítés támogatásra.
- **Feltételei:**
 - tárgyévben termesztett **növények diverzifikálása;**
 - **állandó gyepek fenntartása;**
 - **ökológiai célterület fenntartása** (támogatásra jogosult szántóterület nagysága szerint).

„Zöld” komponens I. – Terménydiverzifikáció I.

- Nem ugyanazt jelenti, mint a vetésváltás: a vetésváltás = időbeliség; termény diverzifikáció = térbeliség.
- Követelmények:
 - **10 ha alatt legalább 1 növény;**
 - **10 ha szántó felett legalább 2 növény (különböző nemzetség)** (a fő növénykultúra a szántó terület legfeljebb 75%-át foglalhatja el);
 - **30 ha szántó felett legalább 3 növény (különböző nemzetség)** termesztésének kötelezettsége (a fő növénykultúra nem teheti ki a szántóterület több, mint 75 %-át, továbbá a két fő növénykultúra együttesen nem érheti el a szántóterület több, mint 95 %-át);
- A **őszi** és a **tavaszi** terményeket különböző növénykultúráknak kell tekinteni, még abban az esetben is, ha ugyanahhoz a nemzetséghez tartoznak.
- Bármely egy nemzetségbe tartozó faj külön kultúrának tekintendő a következő növénycsaládokban:
 - **káposztafélék (pl.: karalábé, fejes káposzta, őszi káposzta repce),**
 - **burgonyafélék (burgonya, dohány, paradicsom, fűszerpaprika, padlizsán),**
 - **kabakosok (sütőtök, uborka, görögdinnye) esetében.**

„Zöld” komponens I. – Terménydiverzifikáció II.

Terménydiverzifikáció alól mentesülő üzemtípusok:

- 1. Amennyiben szántóterületének egészén a növénytermesztési ciklus jelentős részében rizst vagy indiánrizst termel.**
- 2. Amennyiben szántóterületének több, mint 75%-a**
 - parlagon hagyott terület, vagy ideiglenes gyep, vagy egyéb egynyári takarmánynövény, vagy az előzőek kombinációja;
 - és a fennmaradó szántóterület nem haladja meg a 30 hektárt;
- 3. Amennyiben a támogatható mezőgazdasági területének több, mint 75%-a**
 - állandó gyep, vagy ideiglenes gyep, vagy egyéb egynyári takarmánynövény, vagy rizs, indiánrizs, vagy az előzőek kombinációja;
 - és a fennmaradó szántóterület nem haladja meg a 30 hektárt;
- 4. Amennyiben az adott évben bejelentett szántóterület több, mint 50%-át a mezőgazdasági termelő az előző évi egységes kérelmében nem jelentette be és a szántóterület egészén az előző naptári évtől eltérő növényeket termeszt.**

„Zöld” komponens II. – Állandó gyepterület

- **Állandó gyepp fogalma:** olyan MePAR-ban lehatárolt gyepp, amely az üzem vetéssforgójában öt vagy ötnél több évig **nem szerepel;**
- A 2012. évi bázishoz viszonyítva csak **5%-ban csökkenhet** az állandó gyepek nagysága;
- **Tagállami szintű monitoring,** de a **visszaállítás a mezőgazdasági üzemek szintjén** jelent kötelezettséget;
- **Visszaállítási kötelezettség** az állandó gyepterületté való visszaalakításra vonatkozik, olyan földterületek esetében ahol a korábbi időszakban állandó legelőként vagy állandó gyepterületként használt földterületet valamilyen más célú földterületté alakították át;
- **Natura 2000 gyepek** más célú földterületté alakítása tiltott!

„Zöld” komponens III. – Ökológiai célterület (EFA)

- Csak **15 ha szántó felett kötelező**;
- A **bevezetés kétlépcsős**: 2015-től a szántóterület **5%**, majd egy 2017. évi felülvizsgálattól függően akár **7%**;
- A célterületként elszámolható területnek **nem kell támogatható területnek lennie**, és lehetőség nyílik a szomszédos nem saját kezelésben lévő EFA területek elszámolására is – **bevezetjük a rendelkezésre állás fogalmát!**
- Magyarországon elszámolható az ökológiai célterületek teljes köre, az itthon nem jellemző kőfal kivételével.

A rendelkezésre állás jelentése

- **szántóterületen elhelyezkedő** EFA elemek esetében a jogszerű földhasználattal bizonyítást nyer, hogy a földhasználójának joga van az adott elemet elszámolni;
- **jellemzően a szántóval határos egyes tájelemek** elszámolhatók akkor is ha azok a gazdálkodó „rendelkezésére állnak (nincs jogszerű földhasználat);
- fás szárú növényzettel borított sávok, fasor, fa és bokorcsoport, táblaszegély, vizes árkok esetében kell alkalmazni a rendelkezésre állás szabályát
- nem állnak a rendelkezésre a tájelemek, ha annak vagyonkezelője április 15.-ig a megfelelő nyomtatványon az MVH felé jelzi, hogy nem járul hozzá;

A rendelkezésre állás jelentése

- a **gazdálkodó kötelezettsége a rendelkezésre álló területen** - a vagyonkezelő/tulajdonos **kérésére** a tájelem területét bejelentő gazdálkodó köteles a rendelkezésre álló területen elvégezni a parlagfű és más veszélyes gyomok elleni védekezést, továbbá elszállítani a szilárd hulladékot és védekezni a rágcsálók ellen.
- két gazdálkodó ugyanazt a rendelkezésre álló területet jelenti be az egységes kérelemben EFA területként, úgy az MVH
 1. Tiltólista vizsgálata – ha ez nem dönti el a kérdést, akkor,
 2. Földhasználat ellenőrzése– ha ez sem dönti el a kérdést, akkor,
 3. Tulajdoni lap ellenőrzése– ha ez nem dönti el a kérdést, végül
 4. Kerületi arányosítás módszerével osztják fel az igénylők között az EFA területét

„Zöld” komponens III. – Ökológiai célterület (EFA)

Az ökológiai fókuszterület fenntartása alól mentesülő üzemtípusok:

1. Amennyiben szántóterületének több, mint 75%-a:

- parlagon hagyott terület; vagy ideiglenes gyep; vagy egynyári takarmánynövény; vagy hüvelyes növény; vagy az előzőek kombinációja;
- és a fennmaradó szántóterület nem haladja meg a 30 hektárt.

2. Amennyiben a támogatható mezőgazdasági területének több, mint 75%-a

- állandó gyep; vagy ideiglenes gyep; vagy egyéb egynyári takarmánynövény; vagy rizs, indiánrizs; vagy az előzőek kombinációja;
- és a fennmaradó szántóterület nem haladja meg a 30 hektárt.

Zöld” komponens III. – Ökológiai célterület

Magyarországon elszámolható ökológiai célterületek (EFA-területek)

- a) **parlagon hagyott földterület:** természetből kivont terület, ahol a HMKÁ követelményei teljesülnek;
- b) **teraszok:** Mo.-n szántóterületen nem jellemző;
- c) **tájképi elemek:** (1) fás szárú növényzettel borított sávok; (2) elszigetelten álló fák; (3) fasor; (4) fa- és bokorcsoport; (5) táblaszegély; (6) tavak; (7) vizes árkok;
- d) **védelmi sávok:** A HMKÁ jogszabályban meghatározott védelmi sávok ismertethetőek el ökológiai célterületként.
- e) **agrár-erdészeti hektárok:** Az EMVA-ból finanszírozott támogatással létrehozott agrár-erdészeti hektárok.
- f) **erdőszélek:** Olyan min. 1 és max. 10 m közötti, erdővel határos támogatható sávok, melyeken végezhető mezőgazdasági termelés.
- g) **rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvénnel beültetett területek,** amelyeken nem használnak ásványi műtrágyát és/vagy növényvédő szereket;
- h) egyes erdősített területek: EMVA támogatásból erdősített területek;
- i) **ökológiai jelentőségű másodvetés:** Olyan másodvetés, melyet különböző növényfajok magkeverékének vetésével hoztak létre;
- j) **nitrogénmegkötő növényekkel** beültetett területek;

Ökológiai célterületként elszámolható elemek	Átváltási tényező	Súlyozási tényező	Ökológiai jelentőségű terület
Parlagon hagyott földterület (1 m)	-	1	1 m ²
Teraszok (1 m)	2	1	2 m ²
Tájképi jellegzetességek:			
Sövény/erdősáv (1 m)	5	2	10 m ²
Elszigetelten álló fa (db)	20	1,5	30 m ²
Fasorok (1 m)	5	2	10 m ²
Facsoport/bozótfolt (1 m²)	-	1,5	1,5 m ²
Táblaszegély (1 m)	6	1,5	9 m ²
Tavak (1 m²)	-	1,5	1,5 m ²
Árkok (1 m)	3	2	6 m ²
Gémeskút, kunhalom (1 m²)	-	1	1 m ²
Védelmi sávok (1 m)	6	1,5	9 m ²
Agrár-erdészeti hektárok (1 m²)	-	1	1 m ²
Erdőszélek mentén fekvő támogatható hektársávok (1 m²)			
termelés alatt nem álló	6	1,5	9 m ²
termelés alatt álló	6	0,3	1,8 m ²
Rövid vágásfordulójú sarjerdővel beültetett területek (1 m²)	-	0,3	0,3 m ²
Erdősített területek (1 m²)	-	1	1 m ²
Ökológiai jelentőségű másodvetés (1 m²)	-	0,3	0,3 m ²
Nitrogénmegkötő növényekkel beültetett területek (1 m²)	-	0,7	0,7 m ²

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

